

Does the Male Beit Din Have to See the Women Converts in the Mikvah?

Adam Mintz

יבמות מ"ה ב

עבדיה דרבבי חייא בר אמי אטבילה לההיא גויה לשם אנתתא. אמר רב יוסף:
יכילנא לאכשורי בה ובברתה. בה, כדרב אסי. דאמר רב אסי, מי לא טבילה
לנדויתה? בברתה, גוי ועבד הבא על בת ישראל — הולד כשר.

Yevamot 45b

Rabbi Hiyya bar Ami's slave immersed a certain gentile woman for the sake of having intimate relations, i.e., to purify her from her menstrual impurity. **Rav Yosef said: I am able to render both her and her daughter fit** to marry into the congregation of Israel. **With regard to her**, I can render her fit **in accordance with** the opinion of **Rav Asi**, as **Rav Asi said** concerning a woman whose status as a convert was unclear but who lived as a part of the Jewish people and acted like all other Jewish women: **Didn't she immerse for the sake of** purifying herself from **her menstruation?** Therefore, even if the original immersion was invalid, her intention in subsequent immersions was sufficient to be considered for the sake of conversion, since ultimately she immersed as an expression of her commitment to Judaism. She is therefore fully Jewish. And **with regard to her daughter**, she is the daughter of a **gentile or slave who engaged in intercourse with a Jewish woman**, and the *halakha* is that the lineage of **the offspring is unflawed**.

יבמות מ"ז ב

אִשָּׁה — נָשִׁים מוֹשִׁיבוֹת אוֹתָהּ בְּמִים עַד צְוֹאֲרָהּ, וְשְׁנֵי תַלְמִידֵי חֲכָמִים עוֹמְדִים לָהּ מִבְּחוּץ, וּמוֹדִיעִין אוֹתָהּ מִקְצַת מִצְוֹת קְלוֹת וּמִקְצַת מִצְוֹת חֲמוּרוֹת.

Yevamot 47b

For the immersion of a woman: **Women** appointed by the court **seat her in the water** of the ritual bath **up to her neck, and two Torah scholars stand outside** the bath house so as not to compromise her modesty, **and** from there they **inform her of some of the lenient mitzvot and some of the stringent mitzvot.**

משנה תורה, הלכות איסורי ביאה י"ג

(ט) גִּיְרַת וְשְׂרָאִינוּהָ נוֹהֶגֶת בְּדַרְכֵי יִשְׂרָאֵל תָּמִיד כְּגוֹן שֶׁתִּטְבֵּל לַנְּדָתָה וְתִפְרִישׁ תְּרוּמָה מֵעֶסְתָּהּ וְכִיּוֹצֵא בָּזֶה. וְכֵן גַּר שֶׁנֹּהֵג בְּדַרְכֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁטּוֹבֵל לְקָרְיוֹ וְעוֹשֶׂה כָּל הַמִּצְוֹת. הָרִי אֵלָיו בְּחִזְקַת גְּרֵי צְדָק. וְאִם עַל פִּי שְׂאִין שָׁם עֵדִים שֶׁמְעִידִין לְפָנָיו מִי שֶׁנִּתְגַּיְרוּ. וְאִם עַל פִּי כֵן אִם בָּאוּ לְהִתְעַרֵּב בְּיִשְׂרָאֵל אֵין מְשִׂיאִין אוֹתָם עַד שֶׁיָּבִיאוּ עֵדִים אוֹ עַד שֶׁיִּטְבְּלוּ בְּפָנֵינוּ הוֹאִיל וְהִחְזִקוּ עִכּוֹ"ם:

Mishneh Torah, Forbidden Intercourse 13

(9) [The following laws apply with regard to] a female convert who we see conduct herself according to the ways of Israel at all times, for example, she immerses herself after being a *niddah*, she separates *terumah* from dough, or the like, and to a male convert who follows the paths of Israel, for example, he immerses himself after a seminal emission, and performs all the mitzvot. These are considered as righteous converts even though there are no witnesses to testify before whom they converted. Nevertheless, if they come to marry among the Jewish people, we do not allow them unless they bring witnesses, or they immerse themselves in our presence. The rationale is that their identity was originally established as gentiles.

רמב"ם משנה תורה הלכות איסורי ביאה פרק י"ד

וְשָׁלְשָׁה עוֹמְדִין עַל גְּבִיו וּמוֹדִיעִין אוֹתוֹ מִקְצַת מִצְוֹת קְלוֹת וּמִקְצַת מִצְוֹת חֲמוּרוֹת פְּעַם שְׁנִיָּה וְהוּא עוֹמֵד בְּמַיִם. וְאִם הָיְתָה אִשָּׁה נָשִׁים מוֹשִׁיבוֹת אוֹתָהּ בְּמַיִם עַד צְנָאָרָה וְהַדְיָגִין מִבְּחוּץ וּמוֹדִיעִין אוֹתָהּ מִקְצַת מִצְוֹת קְלוֹת וְחֲמוּרוֹת. וְהִיא יוֹשֶׁבֶת בְּמַיִם וְאַחַר כֵּן טוֹבֵלֶת בְּפָנֶיהֶם וְהֵן מַחְזִירִין פְּנֵיהֶן וְיוֹצְאִין כְּדִי שְׁלֹא יֵרְאוּ אוֹתָהּ כְּשֶׁתַּעֲלֶה מִן הַמַּיִם

Three [judges] stand over him and inform him about some of the easy mitzvot and some of the more severe ones a second time while he stands in the water. If the convert was female, women position her in the water until her neck while the judges are outside. They inform her about some of the easy mitzvot and some of the more severe ones while she is sitting in the water. Then she immerses herself in their presence. Afterwards, they turn their faces away and depart so that they will not see her when she ascends from the water.

שולחן ערוך יורה דעה סימן רס"ח

כל ענייני הגר בין להודיעו המצות לקבלם בין המילה בין הטבילה צריך שיהיו בג' הכשרים לדון וביום (תוס' ורא"ש פ' החולץ) מיהו דוקא לכתחילה אבל בדיעבד אם לא מל או טבל אלא בפני ב' (או קרובים) (הגהות מרדכי) ובלילה אפילו לא טבל לשם גרות אלא איש שטבל לקריו ואשה שטבלה לנדתה הוי גר ומותר בישראלית חוץ מקבלת המצות שמעכבת אם אינה ביום ובשלשה ולהרי"ף ולהרמב"ם אפי' בדיעבד שטבל או מל בפני שנים או בלילה מעכב ואסור בישראלית אבל אם נשא ישראלית והוליד ממנה בן לא פסלינן ליה

משפטי עוזיאל טבילת גרים ליו"ד סי' רס"ח

בהיותי משרת בקדש בעוב"י סאלוניקו יע"א נשאלתי אם אפשר להכשיר טבילת הגיורת שלא במעמד בית דין כי היות ומקוה טהרה נמצא במרחצאות של לא יהודים ובו מתרחצות תמיד גם נשים לא יהודיות וזילותא גדולה היא לבית דין להכנס במרחץ זה והוא דבר זר לעיני הרואים ולכן עלי שמו פניהם לתקן הדבר להבא שטבילת גיורת תוכל להעשות שלא במעמד בית דין, נעתר לבקשתם שמצאתיה נחוצה והכרחית אמרתי לברר הלכה זו בסיעתא דשמיא.

הואיל ובבית המרחץ שבו המקוה נמצאות תמיד נשים שמתרחצות בו ועמידת בית דין על ידי הטובלת גורמת לזות שפתים מצד הנשים המתרחצות ומצד הקהל והואיל ומצד הדין והמוסר לא הותר לכל אדם, ומכל שכן לרבני ישראל, להכנס לתוך מרחץ של נשים בשעה שהן מתרחצות שהרי גם בגיורת עצמה נשים מושיבות אותה במים עד צוארה והדיינים מבחוץ ומודיעים אותה מצות קלות וחמורות כשהיא יושבת במים ואח"כ טובלת בפניהם והם מחזרים פניהם ויוצאים כדי שלא יראו אותה כשתעלה מן המים (יו"ד רס"ח סעיף ב') הרי שלא הותר לדיינים להסתכל בה לא קודם טבילתה ולא אחריה כשהיא אינה לבושה כראוי, וכאשר נכנסים אל המרחץ שיש בו נשים אחרות שמתרחצות או אפילו מתלבשות לא ימלט דבר זה שלא במתכוין, וכיון שכן נעשתה טבילת גיורת במעמד בית דין לדבר שאי אפשר, ובמקום שאי אפשר כזה קרוב הדבר לומר שלכל הדעות מהניא טבילתה שלא בפני בית דין אפילו להשיאה לישראל.

וכדי למצוא היתר יותר מרווח אומר אני לתקן שתעמוד הגיורת בלויית שלש נשים ישראליות לפני בית דין ובית דין יודיעו לה מצוות קלות וחמורות וענשן כדין וכהלכה, ואחרי קבלתה עול מצוות יצוו עליה שתלך תיכף עם הנשים שעתה בבית דין, לטבול בפניהן בתור שליחות בית דין ולשם קבלת היהדות וכל מצוותיה וכן יאמרו לה הנשים בשעת טבילתה ובזה נראה לע"ד שטבילתה כשרה לכתחילה לכל הדעות.

אמנם, היו שהתנגדו לנוהל הזה, ביניהם הרב עובדיה יוסף, אך נראה לי שבימינו המצב השתנה מעט.

רבנית מיכל טיקוצ'יסקי

א. יש נטייה ברורה שלא לתמוך בעמדתם של הפוסקים המקשים על הליכי הגיור.

ב. תפיסת הצניעות הולכת ומתעצמת. נשים מעדיפות להיבדק בידי רופאות נשים ולא בידי רופאים גברים. יש נשים המחפשות אפשרות לטבול לבד, ולא בנוכחותה של בלנית בחדר, המפירה, להרגשתן, את האינטימיות שלהן.

ג. ישנה ערנות כללית וגם הלכתית רבה יותר לערך כבוד האדם.

כל אלה מלמדים כי יש לחזור לנוהל המוצע כאן, שנשים יטבילו נשים, ואילו הדיינים יבדקו בסמוך לטבילה את קבלת המצוות. נוהל זה הינו לכתחילה לגמרי, ולא בדיעבד.

חשוב לי לציין, כי אי-הנחת שלי משאלת צניעות מעמד הטבילה בפני הדיינים אינה מבוססת על סקר מתגיירות. ובוודאי לא שאלתי את המתגיירות, שצניעותן וכבודן נרמסו מעבר למתבקש. תגובתי מבוססת על שאלה בסיסית שאני שואלת את עצמי: האם אני רואה את עצמי בתוך מקווה מכוסה בחלוק בלבד (גם אם אטום), שעה ששלושה גברים עומדים מעלי.

התשובה הנחרצת שלי היא שלילית. תשובה זו מבוססת על הבנת מושג הצניעות של יהודייה פשוטה שכמוני. העובדה שהמתגיירות ברובן שותקות אינה מעידה על דבר, מלבד, אולי, על החשש והפחד שלהן ועל רצונן העז לקבל את חותמת הכשרות של עם ישראל בלי פקפוק. תפקידנו, הרבנים והרבניות, הוא לפעול על פי ההלכה. כאן אני מבקשת לטעון, שאם יש דרך שנשים יטבילו נשים, איני רואה מניין ההיתר שגברים יעשו זאת.

A. There is a clear tendency not to support the position of the rabbis who make conversion procedures difficult.

B. The perception of modesty is becoming stronger. Women prefer to be examined by female doctors rather than by male doctors. Some women are looking for the opportunity to immerse themselves alone, and not with a female attendant in the room, who, in their opinion, violates their intimacy.

C. There is greater general and halakhic awareness of the value of human dignity.

All of this indicates that we should return to the procedure proposed here, that women should supervise women, while the dayanim will check the acceptance of the commandments near the conversion. This procedure is completely a priori, and not retrospectively.

It is important for me to note that my objection to the question of modesty in the conversion status before the dayanim is not based on a survey of female converts. And I certainly did not ask the female converts, whose modesty and dignity have been trampled on beyond what is reasonable. My response is based on a basic question that I ask myself: Do I see myself in a mikveh covered only with a robe (even if it is sealed), while three men stand above me.

My resolute answer is no. This answer is based on the understanding of the concept of modesty of a simple Jewish woman like me. The fact that most converts are silent does not indicate anything, except, perhaps, their apprehension and fear and their strong desire to accept the seal of kashrut of the Jewish people without question. Our role, rabbis and rabbis, is to act according to the halakha. Here I would like to argue that if there is a way for women to observe women immerse, I do not see the reason why men are permitted to do so.